

LUPTA

le combat

Director : Mihai Korne

COSTUL ABONAMENTULUI PE UN AN		
In franci francezi		In alte valute tariful este majorat pentru acoperirea cheltuielilor bancare :
FRANTA	FRF 200	DM 100 - Fr. Elv. 90 - L.St. 25
EUROPA	FRF 250	
Cu avionul :		
AFRICA	FRF 300	USD 45 sau echivalent
AMERICA DE NORD	FRF 300	USD 45 sau CAD 53
ISRAEL	FRF 300	SHEKEL 2560
AMERICA DE SUD	FRF 350	USD 51 sau echivalent
AUSTRALIA	FRF 350	DOL. AUSTRALIENI 60

125, Bureaux de la Colline - 92213 St-Cloud - France
Téléphone : (33-1) 602.29.29 - Télex 270152F
Commission paritaire N° 65481 - C.C.P. : 11 341 71 A Paris

NUMARUL 29

22 decembrie 1984

1984 - SFÎRȘITUL UTOPIILOR

Se apropie de sfârșit anul obsesiei orwelliene, atât de apăsătoare, încât actorul care s-a decis să întrușipeze această obsesie - Richar Burton - a făcut un exit definitiv la ieșirea de pe scena acestui "spectacol" cu totul absurd, dacă n-ar fi atât de real (cel puțin pentru o bună parte din omenire). Dacă atunci când am citit-o, cartea ne-a înghețat pe toți, silindu-ne să facem pauze pentru a o putea continua, filmul, cu toată monstruoșitatea torturilor (și mai ales a ideilor) sună azi a ceva cunoscut: ca de multe ori, istoria - devenită din ce în ce mai mult și mai repede istorie - întrece imaginația. Căci ce ar putea să spună nouă imaginația lui Orwell Părintelui Calciu și altor altora, care au trecut prin "cameră", sau chiar nouă, celorlalți, care ocoliți de tortură am trăit 30-40 de ani sub imperiul zilnic, de fiecare ceas și secundă, al Ministerului Adevărului? Toată lumea a așteptat cu o groază, fie și disimulată, ce o să ne aducă anul profețiilor, dar proorocii "mai răului" s-au dovedit nu mincinoși ci depășiți.

Profet mincinos s-a dovedit numai cel care spera în mai bine, nefericitul Amalrik care prevedea căderea lui Big Brother în 1984, și care a avut norocul să moară înainte de a vedea că profeția lui optimistă nu se realizează; înainte de a vedea rușinoasa inghesuală a diferiți șefi de state sau candidați la șefie pentru a primi binecuvântarea molohului, care ar fi destul să nu i se mai dea de mincare ca să se apuce de treburile mai pașnice și mai "constructive" de cât fabricarea de rachete ucigașe și de intrigi criminale.

Fără îndoială, că Big Brother este departe de a se afla într-o situație atât de roză pe cât o crede sau lasă să se creadă. Rezultatele războiului lui cu Eurasiile sau Euraficile sînt departe de a semăna cu comunicatele ultraoptimiste și - vorba din poveste - umblă pe aiurea fiindcă știe că îl caută moartea pe acasă. Victoriile lui nu sînt nici pe departe rezultatul genialității perspicacității sau superiorității sale, ci al slăbiciunilor celor care, de prea mult bine, nu mai văd sau nu mai vor să vadă mai departe de vârful nasului: cotele din bursa de astăzi, la orele 14; proximele alegeri; tragedia lui -0,003% la sfârșitul anului etc. Big Brother se incurcă tot mai rău în Afganistan, în Polonia, în propria lui țară; dar ce se întâmplă între timp, nu în îndepărtata Caledonie, ci la hotarele (și înăuntrul!) celor mai mari imperii? Cei care răspund de această situație își fac iluzii că o pot rezolva prin întâlniri și stringeri de mină cu criminalii notorii ai căror victime se numără nu cu zecile ci cu sutele de mii și milioanele; sau cred că rezolvă lucrurile cu discursuri în care nu pot să

de Cicerone Poghirc
spună tot ce ar vrea și nici să creadă ceea ce spun.

Tabloul pare prea pesimist pentru o ocazie festivă. Mă grăbesc, spre liniștea noastră sufletească (dacă aceasta ne poate consola) să adaug că, afară de mici excepții, mai totdeauna a fost așa. Ce era Europa în decembrie 1944? Un cimitir în ruină. Dar în 1914? O imensă galerie de cirite care au tot săpat tranșee pe sub pământ timp de patru ani.

În cazul României, cel puțin, niciodată nu a fost altfel: după o mie de ani de năvăliri, cinci sute de ani de jug otoman pe care ajungem să-l regretăm astăzi, într-o robie al cărei sfârșit încă nu-l putem vedea. Citeva șanse de 10-15 ani, la mari distanțe, după multe dezastre: o foarte relativă liniște către "apusul" lui Ștefan cel Mare, alta spre sfârșitul lui Carol I; o altă scurtă șansă - sfîrtecă de înconștiența lui "dă-mi Doamne ce n-am avut, să mă mir ce m-a găsit" între cele două războaie. O astfel de șansă ar fi fost posibilă și după cel de al doilea război mondial, în anii așazisei destinderi internaționale, dacă Yalta nu ne-ar fi adus regimul orwellian, iar în fruntea lui pe cel care, nu se visează altfel decât pe un cal alb, în rolul de salvator al Daciei, pe care o duce sigur și vizibil spre prăpastie.

Atunci spre ce să ne îndreptăm speranțele? Fără îndoială istoria are salturi și cotituri neașteptate (ca sfârșitul primului război mondial), care deși nu sînt previzibile pot să schimbe fundamental situația oricînd. Dar nu pe "accidente" (fie ele și fericite) trebuie să ne clădim noi planurile. Singurul lucru cert, și care depinde numai de noi este păstrarea și cultivarea substanței umane, a părții nobile din om, dezinteresat dăruită, mai puternică decât nefericirile și mai ales decât falsele fericiri ale istoriei.

Sfîrșitul de an, "sorocul" acesta binecuvîntat dintre bucuriile Crăciunului și ale Anului Nou, prin cuvîntul Pruncului născut în iesle și al colindelor auzite sub fereastră în pruncie să ne fie prilej de meditație, de limpezire a spiritului, de călire a caracterului. Din suflet au izvorit din totdeauna toate, bune și rele cite sînt și de fiecare din noi depinde să se împlinească vorba din bătrîni: "cele rele să se spele, cele bune să se adune".

Iar cînd ne simțim descumpăniți ori ni se pare că ne e greu, să ne gîndim la cei de acasă, și gîndul la ei să nu ne părăsească în tot ce facem.

Tuturora, aici ca și acolo,

MULȚI ANI FERICIȚI !

COLIND

Lerui Ler, Lerului Doamne,
Cine oare-aicea doarme?
Doarme dumnealui de casă
În cămașă de mătășă
Alături de jupineasă.
Lerui Ler Lerului Doamne,
Au dormit cît au dormit,
Jupineasa s-a trezit
Și s-apucă de vorbit:
- Scoală domnul meu iubit
Că ne-a nins, ne-a vîforit
Peste tăt numai omăt
În grădină și-n pomăt.
Lerui Ler Lerului Doamne,
Dumnealui că se trezea,
Pe fereastră se uita
Și la ochi se tot freca
Pînă cînd se dumirea
Și pe urmă-așa grăia:
- Buna mea, frumoasa mea,
Culcă-te, că nu-i așa,
Nu-i așa cum spui matală
Nici pe deal și nici pe vale,
În grădină și-n pomăt
Nu-i, cum crezi mata, omăt.
Lerui Ler Lerului Doamne
Nu ne-a nins, n-a vîforit,
Ci doar vîntul s-abătut
Prin grădina raiului
Peste vîrfurile Plaiului,
Flori de măr s-au scuturat,
Peste noi s-au revărsat.
Lerui Ler, Lerului Doamne,
Floarea Mărului frumoasă
Peste cei din astă casă.

LUPTA UREAZA CITITORILOR EI

SARBATORI FERICITE!

L > REFLECTOR <

DE CE S-A MAI ȚINUT CONGRESUL?

Sîmbătă, 8 decembrie, Agerpres a anunțat reducerea Comitetului Politic Executiv de la 13 membri la 8. Au "plecat": Iosif Banc, Virgil Cazacu, Nicolae Constantin, Ion Pășan, Petre Enache și Ștefan Andrei. Dacă pentru ultimul se poate găsi o explicație, cel puțin parțială (membrul ambasadei RSR din RF a Germaniei care s-a predat cu informații și cifru autorităților americane din RFG, înainte de vizita lui Ceaușescu și a permis identificarea acțiunilor teroriste ale celor 5 expulzați de la ambasada reseristă, era o rudă a ministrului de externe!), pentru ceilalți motivarea mîtrășirii e încă obscură. Există și un promovat: Manea Mănescu care a avut și el parte de un timp al dizgrației. Dar dacă "rotirea" cu adevărat amănitoare a "cadrelor" ține de capriciile imprevizibilului "cîrmaci", mai straniu este altceva: dacă secretarul general al PCR tot a fost ales înainte de Congres, dacă "aleșii" au fost debarcați la doar două săptămîni de la Congres iar acesta s-a scurtat cu o zi, atunci de ce s-a mai ținut? Doar pentru a crea un eveniment și a da o preocupare presei și activiștilor?, doar pentru a avea un mai lung timp de exercițiu stilistic în exploatarea tuturor formulelor de felicitare și entuziasm, doar pentru stahanovismul adulării? Atunci era mai aproape de realități ca în loc de Congres să se fi instituit un concurs al extazului și fericirii, bineînțeles fără trofeu, pentru că obediiența și lauda nu se mai plătesc nicicum în RSR, ea trebuie să vină de la sine și să fie benevolă!...

Dacă s-ar fi făcut un concurs și nu un congres, ar fi fost, prin forța lucrurilor și niscaiva cîștigători, deci, pentru o zi, două, vedete, ceea ce ar fi sunat a erezie și furt de scîlpici. Mai profitabilă, pînă la urmă, mascarada congresului: nu se evidențiază decît cine trebuie, ceilalți își pierd vocile în același cîntec, ciripit uniform. Ce o vrea să spună proverbul: "fiecare pasăre pe limba ei piere?"

MAREA ADUNĂTURA

Marea Adunare Națională a fost convocată pe 12 decembrie ca să aprobe planul pe 1985. Zis și făcut - în doi timpi și trei mișcări au fost citite și aprobate: Planul național unic, planul agriculturii și industriei alimentare, bugetul, legea standardizării produselor, programul de autoconducere și autoaprovizionare și au fost aprobate decretele Consiliului de Stat luate după precedentă sesiune. Cum cel mai șef nu a vorbit iar ceilalți nu și-au permis să vorbească prea mult deoarece dînsul ascultă cu greu, lucrurile au mers strună.

Iată rezultatele:

Planul pe 1985 prevede 64 de milioane tone de cărbune. La 25 martie 1983, Ceaușescu prevăzuse 200.000 tone pe zi (73 milioane/an) pentru sfîrșitul lui 1983, 230/240 mii zi (86 la 89 milioane), pentru 1984 și 260 de mii pe zi (95 milioane pe an) pentru 1985. Ștefan Birlea, șeful planificării RSR nu pare să aibe ținere de minte. Planul mai prevede 12,6 milioane țigări, 33 mld mc gaz metan, 77 mld KWh electricitate, 16 milioane tone oțel ș.a. Producția industrială va crește cu 7,5% iar cea agricolă cu 6 la 6,8%. Va trebui să ajungem la 29,65 milioane de tone de cereale, ceea ce pare pură fantezie cînd se știe că în 1982 - an record - s-au strîns 22 milioane în condiții climatice deosebite de bune și că anul acesta recolta cerealiară a fost apreciată la 17/18 milioane de tone, de către analiștii occidentali. Cei din RSR nu au dat cifre.

Producția ca producția, crește sau nu crește, dar specialitatea regimului sînt economiile - 5,6% în industria republicană și 7,9% în agricultură. De cînd tot economisim, de ani de zile, am ajuns la mărfuri de calitate cea mai proastă în Europa, pe plan industrial.

Vor trebui să crească, de asemenea: produsul social cu 7%, venitul național cu 10% și comerțul exterior cu 15% dar nu se dau separat prevederile exportului și importului. Dacă importul rămîne constant sau scade - cum sînt indicațiile lui Ceaușescu - înseamnă că exportul ar fi cu 30% mai mare ca în 1984, adică nu ne mai rămîne nimica!...

STATUL SE ÎMBOGĂTEȘTE ȘI CETĂȚEANUL SĂRĂCĂȘTE.

Bugetul RSR pe 1985 se ridică la 362,6 miliarde de lei, în creștere cu 53,7 miliarde (17%) față de cel din 1983 care era de 308,9 miliarde. 96,4% din venituri provin de la întreprinderile de stat, față de 2,4% de la cooperative și 1,2% de la particulari - proporții similare cu cele din anul trecut. Mai interesante sînt cheltuielile: economia - 189,7 miliarde, cercetarea științifică - 2,1, prospecțiuni geologice - 7,9, acțiuni socio-culturale - 105,8, justiția - 3,8, apărarea - 12,3 și, mai cu seamă 57,6 miliarde la dispoziția Consiliului de Stat. Aproape 20% din cheltuieli rămîn astfel fără afectațiune, la bunul plac al "șefilor".

De amintit că bugetele se soldează anual cu surplusuri importante: aproape 20 de miliarde în 1982 și 22,6 miliarde în 1983 care însă nu au fost distribuite populației și nici nu au servit la reducerea sumelor încasate, ceea ce ar fi permis scăderea prețurilor de vînzare la mărfuri de primă necesitate. Statul comunist acumulează miliarde de lei pe pielea cetățeanului și continuă să-și mărească veniturile de la an la an, în timp ce cetățenii strîng cureaua pe zi ce trece.

Din ansamblul bugetului de stat, bugetele locale totalizează 57,7 miliarde. Repartiția acestor sume variază de la județe la județe. Cel mai defavorizat județ este Prahova cu cheltuieli de 1715 lei pe locuitor, precum și Dimbovița, Dolj, Galați cu cca 2000 față de media de 2560 și de județe ca Harghita, Hunedoara și Tulcea care depășesc 3 000 lei pe locuitor (sectoare miniere și siderurgice). Tot au servit la ceva grevele din Valea Jiului din 1977.

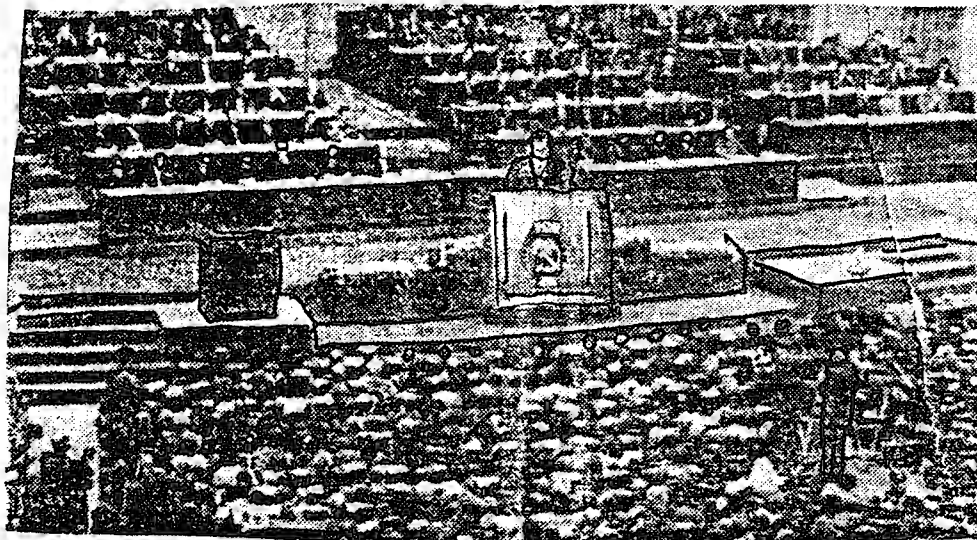
Programul de aprovizionare pe 1984/85 prevede 260 mii de tone de carne și păsări pe ultimele trei luni din 1984 și 680 pe primele nouă luni din 1985 - o scădere medie de 15% pe lună. La pește și conserve de pește - raporturile sînt de 77300 tone pe trei luni din anul 1984 și 150000 pe nouă luni din 1985 - o scădere de 35%!

Firește, vara se mîncă mai puțin, dar trebuie să mai și ajungem la vară. (urmare în pag.5)

CINE E NAMILA?

Fotografia alăturată este reproducă din "Scînteia", din 20 noiembrie. Ne-am permis doar să întărim contururile pentru a fi clară copia. Întrebarea este: ce are neverosinul această fotografie?

(Tribuna din centru n-a existat în realitate. Unghinul din care este luată fotografia dezminuie și proporțiile și poziția tribunei. Statuia lui Ceaușescu este necorespunzătoare ca un "gigant" domină sala (v. prin corpurile capetele din primul rând sau pro-pozițiile operatorului de televiziune care ar fi trebuit să fie, dar fiind planul unde se află, mai mare decît vorbitorul) ... venit din altă poză!... La tribuna cu pricina nici nu s-ar fi putut ajunge, de altfel, decît cîcînd pe flori sau sînd de pe podium. De fapt, s-a vorbit la tribuna din stînga... Lucrarea neglijent băieții, sau poate dim-pornvâ?)

REVISTA PRESEI

CRONICA T.V.

Un spectacol legat de nefericita soartă a acelei părți de lume unde se află și țara noastră, a fost proiectarea, duminică, 25 noiembrie, pe F3, la televiziunea franceză, a filmului «Mission to Moscow». Filmul, făcut după cartea cu același nume a ambasadorului american la Moscova, Joseph Davies, datează din 1943. El a fost turnat, la cererea specială a lui Roosevelt, de firma Waener Bras, ale cărei legături cu președintele erau cunoscute. Este vorba de un film de propagandă sovietică, cu mult inferior producțiilor lui Gobbels și chiar mai infantil decât producțiile agit-propului. Între altele, vedem într-un Kremlin de carton, gen Walt Disney, un mare bal dat în cinstea ambasadorului american, la care tovarășii din nomenclatură, în cap cu Molotov și Kalinin, îmbrăcați în frac, dansează și fac conversație mondenă. Sint arătate și procesele staliniste, amalgamate într-un singur proces, cu Tukhachevsky, Buharin și alții, îngrămădiți în boxa unui tribunal de cartier new-yorkez, la care asistă cu indignare ambasadorul american și aprobă zgomoșoasa sentința cu moartea, întrucât toți acuzații nu sint decît niște spioni naștiți de obediență trotskystă! Rolul de june prim este întruchipat de procurorul Vychinsky, jucat de chipeșul actor Victor Frenzen, Pactul germano-sovietic este justificat deplin, drept singura apărare posibilă împotriva cerurilor reactionare britanice.

Apoteoză filmului este momentul când ambasadorul Davies este primit fără tește de bunul tătuc Stalin, cu care are o lungă conversație, cu toată simplitatea unei întâlniri într-un ranch din Texas, dictatorul dînd toate explicațiile morale pentru acțiunile întreprinse în lunga sa carieră.

Cînd asistăm la propaganda absurdă cu care Roosevelt și prietenii lui au bombardat bietul popor american, nu ne mai miră că acesta își imaginea, atunci cînd Vychinky impunea cu pumnul dat în biroul regal, primul guvern comunist din România, că nu era vorba decît de sfaturi prietenești.

v.s.

"O dată istorică" a calificat, Papa Ioan Paul, luni, 10 decembrie, consacrarea Mgr Ioan Robu (v. LUPȚA din 7 nov.), ca administrator apostolic de București, celebrată pe 8 decembrie de cardinalul Casaroli, în prezența a cca 50 de pelerini români și a vice-președintelui departamentului cultelor. Consacrarea Mgr. Robu pune capăt unei situații anormale care dura de 30 de ani - scaunul apostolic de București fiind vacant din 1954.
(«La Croix», 11 dec. 1984)

Un cetățean român care voia să treacă în Austria, din Jugoslavia (unde reușise să ajungă), însoțit de alți cetățeni, a fost împușcat de grănicerii jugoslavi. Unul din membrii grupului a reușit să treacă în Austria, ceilalți au fost arestați, a anunțat pe 5 decembrie cotidianul «*Dela*» din Jugoslavia. («*Le Monde*» din 7 dec.)

[illegible]

În revista «CATACOMBES», numărul pe nov.dec. 84, a apărut un interviu cu Părintele Calciu luat în septembrie acest an, la București. Cei care i-au luat interviul au ajuns în strada Ghirlandei, puțin înainte de ora 9 dimineața. *“Dna Calciu era foarte agitată. Bucuria se amesteca cu o teamă pe care am înțeles-o imediat. La sosirea noastră vecinii au plecat iar gazda a controlat cu nervozitate dacă insidiosul telefon, prevăzut desigur cu un dispozitiv de ascultare, este “surd”. Cîteva minute mai târziu a apărut Părintele Calciu, foarte slăbit, cu părul albit și miunile tremurînde. Îmbrățișările lui pline de căldură și risul vesel ne-au dat sentimentul că ne aflăm în prezența unei personalități excepționale.*

Părintele Calciu se bucură, în fond, de o libertate fictivă. Faptul că toate conversațiile sale sînt urmărite, nu e de mirare pentru o țară din Est. Totuși, Dna Calciu a fost amenințată cu moartea în timpul detenției soțului ei și astăzi, încă, le este interzis să vorbească străinilor.

De teamă să nu fie ucis în stradă de "vagabonzi", Preotul Calciu nu îndrăznește să iasă singur din casă. "Nu știu încă de ce am fost eliberat. Există, cu siguranță, un rost. Dacă este pentru a răspîndi Evanghelia, o voi face. Dacă este pentru a muri, sint gata, de asemenea.", a spus el cu umilință.

Ne-a spus apoi că noi sîntem mesagerii lumii creștine libere și că trebuie să transmitem acolo toată iubirea lui pentru prietenii care - așa cum a simțit-o totdeauna între zidurile reci ale închisorii - s-au rugat pentru el și familia lui.

În ciuda chipului slăbit, puteam citi pe fața lui bucuria, fervoarea creștină și o imensă sinceritate.

Acum 5 ani Dna Calciu a cerut ministrului de externe, Ștefan Andrei, o autorizație de plecare în SUA. N-a primit răspuns nici pînă astăzi. Mai ales din dragoste pentru familia sa Preotul Calciu dorește să primească un răspuns pozitiv la această cerere. Ar fi la fel de fericit să emigreze cu familia într-o țară din Europa occidentală. "Inima mea va rămîne însă, pentru totdeauna, în România" a repetat el de mai multe ori.

După eliberarea dragului nostru prieten, noi, "creștinii liberi" n-avem dreptul să renunțăm, trebuie poate să ne rugăm chiar mai mult ca niciodată pentru ca Părintele Gheorghe Calciu să aibe parte de forță și înțelepciune."

MAGIA CUVÎNTULUI ȘI DEZINFORMAREA

Întimplată în mijlocul Bucureștiului, reluată de toate organele de presă, radio și televiziune din lume, asasinarea diplomatului iordanian, de către un membru al organizației "Septembrie negru" a fost socotită de presa reseristă ca total neinteresantă, așa că n-a fost pomenită nicăieri. Dacă nu s-a scris, nici nu s-a întimplat... Mare e magia cuvintului! ca și când dacă curg telegramele cu ovații, înseamnă că așa și este: în loc de micul dejun (ce să se mai încurce cu micul cînd și dejunul e o problemă), cum apă caldă nu e și de frig tot nu poți dormi, ce să facă românul înainte de a pleca dimineața la coadă sau, cățărăt ca un alpinist pe troilei, spre locul de muncă? Scrie o telegramă la CC.

Cotidianul «die Welt», din 11 dec. prezintă cititorilor săi polemica dintre «Romania Libera» și ziarul «Kritika» de la Budapesta. Această polemică despre soarta minorității maghiare din România a devenit extrem de violentă în ultimile zile.

«Romania Libera» învinuiește pe unguri de «răspindirea de concepții fasciste, șovine, anti-românești și revanșarde». Toate acestea sub semnătura istoricului militar Florin Constantin, care aparține cercului restrins de colaboratori ai generalului Ion Ceaușescu, responsabilul politic al armatei și fratele secretarului general.

Acuzațiile românești constituie un răspuns dat tezelor publicate cu ocazia celui de al 13-lea Congres al Partidului comunist din Ungaria. În aceste teze se pune pentru prima oară, în mod oficial, problema minorității maghiare extrateritoriale.

Ceea ce a supărat cel mai mult pe români a fost publicarea în «*Kritika*» a unei scrisori a șefului de stat major ungar din 1943, Vilmos Nagy, către regele lui Horthy, în care, pe de o parte, intervenea în favoarea evreilor, pe de altă parte prevenea pe rege de pericolul unei invazii românești a Transilvaniei de Nord (recent anexată Ungariei). Pentru a respinge acest atac nu trebuia ca trupele ungurești să fie angajate în operații extrateritoriale, adică pe frontul din Uniunea Sovietică.

De la 23 August încoace, polemica dintre unhuri și români s-a înăsprit continuu. Vice-prim ministrul Faluveghi a îndemnat autoritățile românești să acorde drepturi mai largi minorității maghiare și să înlesnească contactele cu patria-mamă. Cu ocazia aniversării a 100 de ani de la nașterea lui Petru Groza (creatorul "Regiunii autonome maghiare"), ziarele ungurești au laudat politica acestuia în contrast vădit cu cea anti-maghiară a autorităților actuale.

În fine, pretinzând a fi o țară cu o atitudine prietenoasă față de minoritățile sale naționale, Ungaria a organizat recent la Viena o expoziție despre "Istoria și existența prezentă a minorității germane" din Ungaria.

Citeva comentarii personale. Tonul violent al răspunsului oficial românesc este cu totul neobișnuit în relațiile dintre "țările socialiste". Unde o fi dispărut "internționalismul proletar" și "prietenia dintre popoare"?

Acastă violență ascunde o slăbi-
ciune. Niciodată n-a fost un regim politic
din România atât de desconsiderat și izo-
lat pe plan internațional. Ungurii, în
schimb, printr-o politică mai liberală și
incontestabile succese economice, și-au
lărgit treptat audiența, mai ales în Occi-
dent.

Publicarea scrisorii generalului Nagy către Horthy reprezintă o tentativă naivă de rescriere a istoriei. Soarta evreilor din Transilvania ocupată și Ungaria, persecutați și deportați de jandameria lui Horthy, fasciștii lui Szalasi și SS-iștii lui Eichmann a fost incomparabil mai tragică decît cea a comunității evreiești din România, care practic n-a fost supusă deportărilor. Cît despre dorința unor militari de a nu lua parte la luptele de pe frontul sovietic și de a apăra exclusiv frontierele naționale, ea a existat și în România (vezi memoriile generalului Șteflea).

Prezentarea Ungaricii la Viena, ca o
(urmare în pag. 6)

POLITICA FĂCUTULUI CU OCHIUL

(Urmare din numărul trecut al Conferinței Monicăi Lovinescu, ținută în cadrul Centrului Român de Cercetări, la Casa Românească, pe 27 octombrie 84).

Perioada liberalizării, plasată între 60-65 și 71, a reinodată cu o întreagă tradiție literară, interzisă în anii realismului socialist, proiectând în arena literară scriitorii, în marea lor majoritate tineri, la care se adăugă cei ieșiți din închisori sau din tăcere.

"Explozia lirică a anilor 60 e fără precedent. Primul care dă semnul acestei reînnoiri poetice este și cel care va ceda cel mai repede noului stil de compromis din anii 71, este Nichita Stănescu. El reprezintă pentru o întreagă generație, mai mult decât un poet, este o dată de la care se poate vorbi, din nou, de poezie. Marin Sorescu inaugurează un stil de a pune lumea în chestiune, probabil mai rodnic, pe termen lung. Umorul negru camuflează la el tipul, dar nu reușește să-l înăbușe. În poezie, și mai apoi în teatrul său, lumea e de-a-ndoaselea: mamele nasc copii de-a dreptul bătrâni, străbunii se înmorminteză singuri, Iona, un personaj al piesei sale cu același nume, rămâne prizonierul balanelor care se înghit mereu una pe alta. Marin Sorescu nu va face în literatura lui concesii etice, dar, în vremea din urmă, strâns cu ușa, va avea și el o deplorabilă expresie, e drept atât de enormă încât dimensiunea risului homerice e evidentă: el va spune că, de când a intrat globul în cabinetul de lucru al tovarășului Ceaușescu, sintem și noi cunoscuți în lume!...

Sorin Mărculescu, Ana Blandiana, Mircea Ciobanu, Ion Alexandru, Virgil Mazilescu, Romulus Vulpescu fac parte din aceeași generație de aur, căreia i se adaugă poezii ieșiți din închisoare: Ion Caraion și Augustin Doinaș, acesta din urmă poate cel mai mare poet al clipei de față, și cei ieșiți din tăcere: Dimitrie Stelaru, Constantin Dimov, Geo Dumitrescu ș.a. Noul lirism continuă pe cei doi mari interziși ai anilor stalinismului Lucian Blaga și Ion Barbu.

Proza va relua și ea marile modele dintre cele două războaie sau se va raporta, cu mai multă dificultate, la scriitorii aflați în exil. Mircea Eliade va deveni un reper pentru noua generație, chiar și atunci când nu se putea vorbi de el. În legătură cu tăcerea ostilă a oficialităților, ea a variat. Despre Emil Cioran nu s-a putut vorbi, în schimb, în ultima vreme a început să apară referiri la el în presa oficială. De Eugen Ionescu s-a vorbit, dar de cite ori scria un articol anticomunist, și scria și scrie multe, se oprea reprezentarea pieselor sale, se relua, acum este din nou oprită.

Romanul cunoscuse în timpul domiei realist socialiste, mai ales o mare excepție. În 1955 Marin Preda începuse mai ales cu primul volum din "Moromeții" o frescă a satului românesc răvășit de colectivizare și dominat de figura tatălui, exponent al înțelepciunii țărănești. În dialogul care-l opune fiului revoluționar și care continuă în al doilea volum din 1967, victoria morală va fi a tatălui ce va continua, de altminteri, să obsedeze literatura lui Marin Preda și ea datorează momentele ei cele mai izbutite acestui demers antikafkian. O foarte scurtă paranteză: Marin Preda, care rămâne un model de curaj pentru scriitorii din România, a cunoscut și el limitele lui și a un curaj

care poate fi exemplar numai pentru ceea ce se petrece în România. De pildă, Marin Preda, în "Delirul", pentru a putea vorbi de mareșalul Antonescu, a consacrat unul din capitole, copilului Ceaușescu, dus de jandarmi la închisoare. A introdus, așa dar, chiar în operă o concesie, ca o compensație. Nu e mai puțin adevărat că ultima sa carte este un document atât de extraordinar încât în România există versiunea că ar fi fost omorât de securitate, ceea ce nu e adevărat.

Când își va regăsi suflul, proza românească nu se va inspira din modelul lui Marin Preda. Ea va începe prin a sabota irealismul realismului socialist, nu prin revenirea la real ci mai ales prin apelul la fantastic. Fantasticul, fie ca metodă pur estetică pentru ceea ce s-a numit curentul oniric, fie ca mijloc de a aborda absurditățile și dramele istorice prin pulverizarea clișeeilor și instaurarea metaforei interogative. Primul mare semn de renaștere al prozei este dat de culegera de nuvele "Iarna Bărbăților" în 1965 prin care Ștefan Bănuțescu impune magia decantată a unui folclor imaginar.

Va trebui așteptat până în anul 1977 pentru ca odată cu primul tom al romanului lui Ștefan Bănuțescu "Cartea Milionarului", o geografie și ea imaginară, să-și invente propriile-i legende și tradiții. Tot în registrul fantasticului, E. Baconsky trece la o posibilă detectare a istoriei odată cu "Echinoxul nebunilor" 1967, detectare care va deveni și mai precisă și mai transparentă odată cu "Biserica Neagră", manuscris trimis clandestin în străinătate și difuzat de radio Europa Liberă, fără ca să i se întâmple lui A.E. Baconsky nimic. Era prea celebru pentru asta. În 1968. D.R. Popescu, același D.R. Popescu, carieristul de astăzi, face apel și el la irizările fantasticului pentru a reda într-o carte care se numește "F", f de la frică? pentru a reda blestemul istoric al colectivizării dintr-un sat românesc. E una din cărțile cele mai realizate asupra colectivizării.

De abia după acest ocol prin fantastic, realul se dovedește a fi din nou abordabil, fie prin sondajul inconștientului tulbure, (așa a început Nicolae Breban în "Animale bolnave"), fie pe altă cale, de pildă ca în "Absenții" lui Constantin Buzura. Acesta din urmă e un nume care trebuie reținut, pentru că începând cu "Absenții" s-a deschis procesul unei societăți minate de carierism și delațiune. Acest roman reprezintă preluatul unei opere care va da literelor românești una din cele mai autentice imagini ale curajului nu numai estetic dar și etic. În ultima sa carte, cea mai recentă, "Refugii" - a stat la cenzură un an și trei luni - acțiunea se plasează între greva de pe Valea Jiului și un azil psihiatric. Fără ca lucrurile să fie numite în clar, ne aflăm într-un infern totalitar. Cum a ieșit această carte, este o altă poveste și ne-ar trebui o altă conferință pentru a vedea cum solidaritatea reală este înlocuită de tot felul de complicități între profesioniștii scrisului.

Treptat, de-a lungul liberalizării, romanul românesc se va apropia de "obsedantului deceniu". Cele mai directe dintre aceste romane politice vor fi, insist, scrise, paradoxal, în anii din urmă.

Se va ivi, pentru că sintem în literatură, o școală critică de primă însemnătate, care și astăzi constituie pentru regim, una din problemele cele mai spinoase. Recreind și susținând o adevărată ierarhie a valorilor, criticii literari se vor găsi încetul cu încetul în prima linie a in-

vitabilului conflict. În anii 60 conflictul nu e încă foarte clar. Reînodind cu toate modelele criticii românești, sacrilegiu în timpul stalinismului, cu nume ca Titu Maiorescu, E. Lovinescu, criticii sint cei care consolidează toate pozițiile dobândite de poezie și proză. Trebuie să-i numim, pentru că ar fi nedrept altfel: Ion Negoițescu, Ovidiu Cotruș, Al. Paleologul, N. Steinhart, Nicolae Balotă, Adrian Marino, ies din închisori pentru a se alătura unei generații de tineri și mai puțin tineri care se afirmă prin talent și prin modernitate: Nicolae Manolescu, Eugen Simion, Matei Călinescu, Lucian Raicu, Valeriu Cristea Al. George, Mircea Zăciu, Virgil Nemoianu. Nu e o simplă înșiruire de nume. Sint nume care merită să fie reținute pentru că sint oameni care luptă cotidian, neglorios, pe niște baricade ale măcinării zilnice a substanței literaturii. Mai târziu, un și mai nou val, tot atât de la curent cu metamorfoza criticii moderne (legătura cu Occidentul e luată în mod fulgerător, cu aceea rapiditate românească care se pune la zi) pare hotărât, mai ales în acest moment dificil, să nu cedeze din terenul ciștigat. E vorba de mai tineri: Mircea Iorgulescu, Gigurtu, Ion Pop, Livius Ciocirlie, Marian Papahagi, Eugen Negrici, Al. Călinescu, Al. Dobrescu, Florin Manolescu, Mihai Dinu Gheorghiu și mulți alții.

Până și și filozofia, rudă săracă a liberalizării, domeniul filozofic fiind anexat de marxism-leninismul primar, cunoaște citeva prilejuri de a-și reveni cu Anton Dimitriu și Sergiu Al. George ieșiți din închisoare, cu Mihai Șora și Ioan Gherea reveniți din tăcere, dar mai ales cu Constantin Noica și el fost deținut politic. Acesta din urmă vedă filozofiei una din marile ei șanse, prin opera-i proprie și prin formarea de discipoli. Dintre aceștia, doi, mai ales se vor impune ca filozofi de talie europeană: Gabriel Liiceanu, pentru filozofia pură, și Andrei Pleșa, pentru filozofia artei. Una din excepțiile minunate ale ultimilor ani (inceputul lui 84) este, de pildă, apariția "Jurnalului de la Păltiniș" al lui Gabriel Liiceanu. Sint anii de ucenicie la Noica, și cartea pare scrisă între cele două războaie. E ca și cum n-ar fi existat comunismul în universul spiritual românesc.

Pentru a completa acest tablou, revenind la liberalizare, ar trebui evident să semnalăm faptul că în toate domeniile, de la matematică (cei mai mulți dintre matematicienii aflându-se acum în exil) la teatru (la fel s-a întâmplat și cu regizorii care au fost nevoiți pentru a profesa să ia calea străinătății, în ultimii ani), la cinematografie, la muzică, la arta plastică. Artă românească a izbucnit în acei ani ai liberalizării, cu o forță extraordinară, ca un adolescent gătit, împiedicat să se manifeste, dar a cărui vitalitate irumpe, odată ce i se restituie posibilitatea de mișcare. La această renaștere participă, cu o vigoare neobișnuită mai ales cei ieșiți din închisoare.

Tabloul n-ar fi însă edificator dacă, la această evoluție n-am adăuga involuția care a avut loc.

Într-un prim timp, care va merge până la invadarea Cehoslovaciei, transgresarea limitelor admise de partid, pare a fi proiectul esențial al scriitorilor. Fără a deveni neapărat un model existențial, curajul pare să se generalizeze. A doua etapă începe prin ceea ce am putea numi o iuție, și începe cu o neînțelegere. Atunci când Ceaușescu se declară public, în momentul intrării rușilor în Cehoslovacia, gata să reziste sovieticilor, majoritatea scrii- (Urmare în pag.6)

Ciți s-au mai întors? Ciți au mai putut povesti și cui povesti? Suferința și sacrificiul lor se afla, în propria țară pentru care luptaseră, sub oprobiul oficial, ca o crimă rușinoasă. Am avut în fața mea un asemenea supraviețuitor silit la tăcere. Și nu mă pot împiedica să nu spun mai departe, pentru o memorie care îi e datoare lui și alor lui, această poveste. O poveste cu atât mai semnificativă, cu cât ea e un cap de serie, din lunga epopee nescrisă a rezistenței românești, care a început atunci, în Rusia, la Stalingrad...

A făcut războiul de la Prut pînă la Stalingrad. Armata română de la Don și Stalingrad a fost de 100 de mii de oameni. Din cauza proastei conduceri nemțești, spunea el, care a pretins rezistența zadarnică în vreme ce, deși încercuți, mai puteau să se retragă și pentru că armata română de acolo nu avea un comandant destoinic și curajos, întreaga armată română de 100 de mii de ostași a fost sacrificată inutil.

Din 100 de mii, ofițeri și ostași, au supraviețuit, după socoteala lui, 8 mii! Au căzut prizonieri la Don și Stalingrad cca 4 mii de ofițeri, toți intelectuali. O cifră însemnată pentru proporțiile României. Sovieticii aveau tot interesul să facă din aceștia, 4 mii de comuniști. Interesul propagandistic era mare și tot atât de intensă a fost și presiunea psihologică și morală exercitată asupra acestor captivi de către autoritățile sovietice. Dar din cei 4 mii de ofițeri, mulți murind în prizonierat, rușii n-au putut să cîștige decît maximum 150! O cantitate de oameni neînsemnată cu care au alcătuit "cadrele" diviziei roșii "Tudor Vladimirescu".

Trăind în mizerie fizică și teroare psihică, știind că locul de întoarcere este o patrie sfîrtecă, ofițerii români prizonieri, acest prim val de intelectuali, care s-au confruntat cu opresiunea comunistă, au dus o rezistență, nu atât politică, cît mai ales de menținere a unei independențe spirituale pe care rușii n-au putut s-o înfrîngă.

Această libertate de spirit, păstrătoare a entității românești, s-a manifestat public, ca liant, prin religie. Credin-

ța le-a menținut tăria. Nu era vorba de o manifestare religioasă cu aspect politic, cum era cea legionară, a precizat el.

Majoritatea ofițerilor români prizonieri au stat în mănăstirea Oranki, lângă Gorki, transformată în lagăr. Una din biserici era dormitor, alta, magazie de alimente.

La 6 ianuarie 1944, de Bobotează, în curtea mănăstirii fără cruci, s-a ținut una din cele mai înălțătoare slujbe creștinești. Erau acum mai căliți în suferințe și mai siguri de ei. Cei patru preoți prizonieri, aflați printre ei, sosiseră în lagăr, fără vestimente, ascunși în straie soldățești simple. Artiști pricepuți, din căptușelile de mătase ale vestimentelor nemțești, de diverse culori, îmbinate prin cusături rafinate lucrate, țesute cu firele de la galoane, au făcut vestimente mai frumoase decît cele obișnuite.

Cum temperatura era de minus 30 de grade și mai mult, pe niște uluce făcute din scinduri în formă de cruce s-a turnat apa care a înghețat pe loc. Crucea albă, de ghiață, astfel construită, a fost ridicată și pusă pe un pedestal găurit, tot din ghiață. Pe un podium, oficiau slujbă cei patru preoți în straie strălucitoare. Peste o mie de ofițeri ascultau îngenuchiți, cu capul descoperit. Un cor dumnezeiesc răsună și dincolo de porțile închise, peste codru, voind parcă să ajungă pînă în Țara Românească. Erau voci alese și cultivate, sensibilizate de durere și nostalgie. Să stai în genunchi și descoperit, la o asemenea temperatură, pe zăpadă, în condiții normale e un lucru aproape de neconceput. Evlavia noastră nu venea din teamă, mi-a spus el. Războiul îi călăse și le alungase frica iar starea de lîncezeală din lagăr nu îndeamnă la excese. Era altceva. O satre unică și complexă. Religiozitatea era un semn al integrității lor spirituale, al unității în credință. Se simțeau astfel mai solidari unii cu alții, mai legați cu țara, cu strămoșii și credințele lor. Slujbele au continuat astfel, înălțîndu-i dincolo de vulnerabilitatea ființei fizice măcinată de mizerie, dincolo de slăbiciunea îndoielilor și a făcut posibilă o altă minune...

La începutul anului 1948, s-a petrecut un fapt unic.

România contribuse la scurtarea războiului cu nemții, cu jertfe omenești mari. Tratatul de armistițiu încheindu-se mai tirziu, rușii ne considerau la dispoziția lor, deși în acest act se dispunea că prizonierii români din URSS să fie repatriați "cît de curînd". Sigur că acest "cît de curînd", în stare de război, nu poate fi tradus în zile dar nu poate fi nici înțeles ca depășind cîteva luni. Pe noi, ofițerii români, țara noastră fiind aliată cu URSS-ul, ne-au mai ținut încă patru ani ilegal și în condiții de mare mizerie, cu excepția unei minorități reținută sub diferite pretexte, încă 6 ani, pînă în 1954! a precizat el.

În ianuarie 1948, la Oranki și Mînăstîrka, lagăre construite special pentru români, se mai aflau cca 1000 de ofițeri. În această lună, spontan, cu declarații date individual, toți, afară de cîteva aflați în slujba rușilor, au declarat greva foamei. Aveau un singur obiectiv: să se comunice oficial, în presă și la radio, data repatrierii lor. 1000 de oameni hotărîți să moară decît să mai accepte starea de abuz și nedreptate. Se știa de prizonierii

TOT TARANII SINT DE VINAI!

La Consfătuirea de lucru pe problemele agriculturii, Ceaușescu, ca de obicei, amenință pe țărani: "Unele județe nu dau dovadă de răspundere, încalcă și programul și legile țării. Atrag atenția, tovarăși, că prin aceasta vor determina și măsurile care se impun împotriva celor care încalcă legile țării. Mă refer la tendința manifestată de a consuma mai mult decît ar trebui în raport cu felul în care s-a realizat programul de produse agroalimentare, nelivrînd la fondul de stat produsele agricole și animale de necesare ceea ce crează mari greutăți aprovizionării orașelor, clasei muncitoare, este o atitudine de iresponsabilitate pe care n-o putem admite nimănui."

Ca să-l potolească, plenara și-a luat angajamente: pe 500 000 ha teren irigat se va culege "peste 20 000 Kg știuleți și peste 10 000 kg porumb boabe la ha"! În 1984 nu s-a ajuns decît la 8000Kg/ha pe mai puțin de 800 ha special amenajate!

STATUL SE IMBOGATESTE SI CETATEANUL SARACESTE

(urmăre din pag.2)

Tot în scădere este consumul prevăzut pentru lapte, grăsimi, piine, făinoase, cartofi, legume și finete.

Vor scădea, de asemenea, livrările de aparate de radio - 19%, televiziune -15%, sobe -30%, aragaz -16%, geamuri -30%, detergenți -20%, săpun -21%.

Poate și mai gravă este scăderea prevăzută la carbuni și lemne: pentru primul trimestru 1985. Cum se știe că scocarea lemnului și carbunelui este foarte grea deoarece sînt livrate cu țirita, speranța e ca iarna să fie mai blîndă decît cea care se ocupă cu planificarea. Va crește în schimb distribuția medicamentelor cu 10%. O fi mai eficace să produci leacuri decît să-i hrănești pe oameni?

Dacă comparăm planul de producție cu cel de aprovizionare a populației, constatăm că producția la carne tăiată este planificată la 2212 mii de tone și distribuția la 960 mii, producția de pește: 440 mii de tone și distribuția la 227. Diferența, 1252 de mii tone de carne și 213 mii de tone pește ia drumul exportului.

romani, Crucea Roșie le înregistrase prezența, așa că nu puteau fi total ignorați. Greva nu putea fi oprită. Se intervenea individual prin hrănire artificială, dar 1000 de oameni nu puteau fi tratați astfel. Starea de slăbiciune în care se aflau încă înainte de declararea grevei, a făcut că, numai după 2 zile, nimeni nu se mai putea ridica din pat. Pentru prima oară i-am văzut pe ruși înfricoșați, mi-a spus supraviețuitorul meu. Au fost clipe dramatice. Invecțiile erau reciproce și nu făceam economie de ele de nici o parte. După patru zile au dat scris că guvernul sovietic va dispune repatrierea tuturor ofițerilor pînă la 1 iulie 1948.

Spre sfîrșitul lunii mai, ofițerii români au fost repatriați. Dintre aceștia, cca 200 au fost totuși răpiți, și ținută mai departe în URSS. Sînt convinși, a declarat el, că această grevă a foamei a fost posibilă nu numai datorită unirii și convingerii. Acest acord total și mai ales curajul de-a rămîne solidari s-a datorat credinței care, prin jertfa noastră voită, ne-a luminat și întărit conștiința.

N.G.

"YALTA"
TRAGEDIE DE VLADIMIR VOLKOFF
LA TEATRUL "FIRMIN GEMIER"
DIN ANTONY

Puține evenimente internaționale au făcut să curgă atita cerneală cit a făcut să curgă conferința de la Yalta. Ea a devenit astăzi un simbol pentru toate marile hotărâri luate în comun, în timpul ultimului război, de "marea alianță anglo-americană-sovietică". Istoria distinge un "înainte" și un "post-Yalta", în care ne zbatem și astăzi. Adevărul asupra unor anumite decizii politice ale lui Churchill, dar mai ales ale lui Roosevelt, apare foarte înțeles la iveală. Națiunilor învingătoare le este greu să-i condamne pe foștii lor șefi și să admită că victoria lor a adus dezastrul pentru o bună parte din omenire.

Anglo-americanii intrați în război cântând imnul "Înainte! voi soldați ai lui Christos!" pentru libertatea Poloniei și a Chinei, pentru scopurile morale enumerate în Carta Atlanticului, au terminat acest război bătându-se pe burtă cu cel mai groaznic tiran de la Gingis Khan încoace.

Piesa lui Vladimir Volkoff este deosebit de interesantă atât pentru conținutul istoric cit și pentru rezolvarea teatrală a lui. Sunt numai trei personaje, dar aceștia sînt stăpîni absoluți ai umanității. Fiecare protagonist nu rostește decît frazele pe care le-a spus la Yalta, așa cum au fost consemnate în procesele verbale ale diferitelor ședințe. Pentru o mai precisă caracterizare a personajelor, autorul mai adaugă cîteva cuvinte rostite de fiecare dintre ele, în alte ocazii. La fel ca în teatrul antic, destinul tragic la care vor duce hotărârile celor trei sînt comentate de un cor, compus din patru tinere femei.

Psihologia celor trei mari este bine caracterizată. Churchill, pus în minoritate, se luptă pentru integritatea imperiului englez, pentru ca Franța să rămînă o mare putere și pentru ca Germania să nu fie ștersă de pe glob. Roosevelt, muribund, este preocupat să-l determine pe Stalin să declare război Japoniei și să-i susțină proiectul de organizare a Națiunilor Unite, din care făceau parte de altfel numai țările învingătoare, precum și de cîteva alte probleme pentru rezolvarea cărora este gata să facă nesfîrșite concesii bunului său prieten "Oncle Joe", așa că trage sforile cu Stalin, în spatele lui Churchill. Stalin, cel mai viguros și mai viclean, nu face decît să înghită cit mai multe poame, teritorii și despăgubiri.

O scenă remarcabilă e cea în care Churchill doarme în timp ce Mari Anne și Gratchen îi mulțumesc pentru omenia lui, în timp ce Polonia eroică își plinge amar soarta.

Îi sîntem recunoscători lui Vladimir Volkoff de a fi menționat în piesă răpirea Basarabiei și problemele României, precum și teatrului "Firmin Gémier" care a avut curajul să monteze piesa.

Recomandăm cititorilor să meargă la teatrul "Firmin Gémier" din Antony.

Vlad STOLOJAN

UN DAR DE CRĂCIUN
O CARTE ROMÂNEASCĂ
HYPERION

4 rue du Général Henron Bertier
 92200 Neuilly/Siene

MIHAI BOTEZ

Mihai Botez, unul din cei mai bine cunoscuți în Occident protestatari români, Mihai Botez este din nou în primejdie. De această dată regimul nu se mai mulțumește cu marginalizarea, cu presiunea psihologică, a trecut la acțiuni de intimidare fizică. S-a aflat în Apus că, într-o seară pe la ora 10, pe cînd se întorcea acasă, a fost lovit cu brutalitate în piept, în dreptul inimii, cu un box de metal. Și înjurat, desigur, și tratat de vîndut. Vîndut cui?

Pentru cine urmărește cu atenție scena românească, acțiunea de contestare a lui Mihai Botez apare, teoretic cel puțin, drept forma cea mai eficientă, poate, de dizidență. Manifestele lui Radu Filipescu nu au reușit să scoată lumea în stradă, prediciile Părintelui Calciu au fost ușor oprite; Mihai Botez pare să sugereze o formă mai subtilă, mai greu de reprimat și, dacă ar fi urmată în număr mare, mai eficientă în lupta de nepierdere a speranței. În mai multe scrisori deschise, scrise începînd cu anul 1979, el a cerut concetățenilor săi să-și ridice capul, să privească, să capete curaj, să învețe chiar a rosti "Nu vreau", "Nu vreau" fără ostentație, fără acțiuni colective, fără violență. Pentru Mihai Botez "nu vreau" înseamnă în primul rînd renunța la minciună, a spune adevărul pe față. Și de ce nu? Ce ar pierde cîrturarii noștri care se tirăsesc astăzi în genunchi pentru un ciolan din ce în ce mai mic, mai fără carne, ce ar pierde dacă s-ar decide, în sfîrșit, să spună "nu mai vreau"? Ce vor pierde? Cu tot titlul în genunchi, cu toată mina întinsă, tot în frig vor locui, tot la cozi de mizerie vor trebui să stea ei și familiile și prietenii lor. Lingușirea nu i-a scăpat pe Bogza, pe Jelebeanu, pe Ștefan Pascu, pe Malița, pe Macoveanu, pe Cristofor Simionescu de marginalizare.

Mihai Botez socotește că în condițiile de astăzi, contestatarul își POATE impune punctul de vedere. Iată ce spune el într-un recent text: "N-am să încetez niciodată să repet că ceea ce am vrut a fost să demonstrez, cu sacrificiul unor ani buni din viața mea, că se poate trăi în România de astăzi și fără a te tîrî în genunchi. Dacă lupt pentru ceva, lupt pentru respectarea drepturilor mele de cetățean care NU aplaudă puterea."

Se înțelege că există o singură condiție pentru succesul unei asemenea acțiuni individuale. Și anume aceea ca individul contestatar să nu rămînă singur. Este vorba de trezirea morală a unui număr cit mai mare de români. Atunci va fi puterea înfrîntă. Atunci se va dovedi reprimarea neputincioasă. Atunci se vor înfrînge opresorii neamului nostru față-n față cu întregul popor, cu istoria neiertătoare.

Sînt puțini astăzi cei care au curajul lui Mihai Botez. Între aceștia ar trebui să-l menționem, mai ales, pe Dorin Tudoran, al cărui volum de poezii, în manuscris, le-am citit zilele acestea cu emoție. Puținătatea le face curajul și mai demn de respect. Cum scria recent Mihai Botez: "Nu mi-e frică, cum nu mi-a fost niciodată. Știu bine că nu trebuie să mă aștept la bomboane și felicitări pentru ceea ce fac."

Boxul primit, seara în piept, pe întineric, înjurăturile și învinuirile de trădător arată că în fața propriei sale conștiințe, și, de ce nu am spune-o, în fața istoriei acestor vremuri atît de urite, Mihai Botez se află cu sufletul împăcat.

Mă leagă de Mihai Botez o veche și nezdruncată prietenie. Îmi amintesc cum, împreună cu el și cu Titus Mocanu, vorbeam ore în șir, umblînd prin Cîșmigiu, întrebîndu-ne ce să facem, cum să ne purtăm astfel încît să ne simțim mindri de

REVISTA PRESEI

(urmăre din pag.3)

țară a toleranței și prieteniei față de minoritățile naționale este o manevră abilă dar care nu corespunde realității istorice.

Ce atitudine trebuie să aibe ungurii și românii liberi față de problemele româno-maghiare?

Iredentismul unguresc în problema Ardealului, precum și șovinismul lui Ceaușescu nu servește nici Ungariei și nici României ci numai Uniunii Sovietice: "dezbina și stăpînește!", asta făcuse și Hitler cu ungurii și românii, în timpul războiului.

Atitudinea care mi se pare cea mai constructivă este cea adoptată de Liga pentru Drepturile Omului în România (LDHR) din Paris: există în România o oarecare persecuție a minorităților dar aceasta se înscrie în cadrul general al prigoanei fără precedent dezlănțuită asupra întregii populații din România de către clica primitivă și coruptă aflată la putere.

Nicolae STOLOJAN

Asociația prin corespondență «Pro Basarabia și Bucovina» aduce la cunoștință membrilor săi și a tuturor celorlalți compatrioți români că a ieșit de sub tipar și se trimite cititorilor antologia «PĂMÎNTURI ROMÂNEȘTI».

Cartea, ce adună între copertile sale zeci de autori de ieri și de azi, numeroase fotografii, desene și hărți pe parcursul celor 374 de pagini, poate fi comandată pe adresa:

Tsipkina Anna, Boîte Postale 1007
 Bruxelles 1, 1000 Bruxelles
 cu 10 dolari (preț de cost) sau 15 dolari (preț de încurajare), prin transfer bancar anticipat (în franci belgieni) pe contul:
 310-0411549-64 BBL, 1080 Bruxelles
 (au nom de Anna Tsipkina).
 FIECARE CARTE CUMPĂRATĂ
 SUSȚINE O CAUZĂ ROMÂNEASCĂ

EDITURA NISTRU

POLITICA FĂCUTULUI CU OCHIUL
 (Urmare din pag.4)

torilor cred că pot vedea în el, pe timpul unui discurs, un apărător al celor 2000 de cuvinte de la Praga. Dimpotrivă, Ceaușescu va avea grijă să nu poată fi reunite în România condițiile unei astfel de poziții. Alibiul naționalist va fi principala sa armă, din vara lui 68 și pînă în cea a lui 71, cînd va da tezele, pentru a stăvili elanurile scriitoricești.

Sînt, ceea ce s-ar putea numi, anii politiciii făcutului cu ochiul: dacă nu sînteți cumînți, intervin rușii, ca în Cehoslovacia. Noi am vrea să continuăm liberalizarea, dar nu ne lasă rușii. Nu mergeți mai departe, că se supără rușii!...

(Urmare în numărul viitor)

numele de Român. Apoi drumurile ni s-au despărțit și din micul nostru grup, Mihai Botez a rămas singur să lupte acolo, în gura lupului. O repetă mereu, acolo vrea să rămînă, dar cu demnitate și contestînd puterea. Îl admir și cred că ar trebui să-l admirăm toți concetățenii săi, pentru că ținînd sus steagul demnității lui, Mihai Botez ține sus, împreună cu toți cei care fac ca el, Filipescu, Calciu, Tudora, steagul demnității noastre.

Vlad GEORGESCU
 (Material citit la Europa Libera pe 1 dec. 1984)

IARĂȘI DESPRE MITURI

În presa pariziană, scrisă și vorbită, a creat senzație, în acest sfârșit de an. publicarea convorbirilor secrete dintre reprezentanții Partidului Comunist Francez și cei ai Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, avute pe marginea evenimentelor din Cehoslovacia, din 1968.

Relatarea lor stenografică, de către Jean Kanapa, după cum susține editorul, le conferă credibilitate și interes sporit, știind că acesta era, până la moartea lui în 1978, responsabilul secției de politică externă al PCF.

Citind cu atenție relatarea acestor convorbiri, credem că, pentru noi, românii, ele au mai multe aspecte semnificative. Din cele ce se afirmă sau se tace de către diverși interlocutori, dar în special de către sovietici, se poate trage concluzia că, odată mai mult, "independența" lui Ceaușescu este demistificată.

La 15 Iulie 1968 are loc la Kremlin convorbirea dintre Suslov și Ponomarev din partea sovietică și Waldek Rochet și Kanapa, din partea franceză. Din schimbul de păreri se distinge tema mărturisită a sovieticilor de contaminarea pe care fenomenul ceh l-ar putea avea pentru vecini. Aici se situează temeiul intervenției militare a celor cinci țări. În Polonia, Ungaria, Bulgaria și Germania răsăriteană exista o posibilitate potențială de imitare a cehilor; nu și în România. În dublul scop al întăririi coeziunii acestor țări în jurul Uniunii Sovietice, prin complicitatea lor comună la un act criminal, pe de-o parte, pe de altă parte, a supravegherii vigilente și directe a unor supuși ce puteau deveni oscilanți, s-a inițiat intervenția armată. Intenție ce se întreve din spusele lui Suslov și Ponomarev, din acea întrevedere. Ceaușescu, supus-aliat sigur, nu era necesar de implicat în acest proces. În calitatea lui de membru al Pactului de la Varșovia, el era în permanență ținut la curent cu intențiile sovietice. Avem dubii că i-ar fi informat pe responsabili cehi de cele ce se pregăteau, cu ocazia vizitei la Praga, ce a avut loc cu puțin înainte de invadarea Cehoslovaciei.

În cadrul aceleiași convorbiri, Ponomarev se plînge că "iugoslavii fac în Cehoslovacia ce au făcut și în Ungaria în 1956". Niciun cuvînt despre "români", care luaseră anterior lui 21 August, data intervenției militare, atitudinii aparent mai favorabile față de Dubcek decît Tito.

Într-o convorbire ulterioară, avută la 4 Noiembrie 1968, la două luni și jumătate după faimosul discurs al lui Ceaușescu ținut de la balconul CC-ului, în care condamna intervenția în Cehoslovacia, Brejnev le declară francezilor: "Noi am pregătit măsurile (contra Cehoslovaciei) - prin consultări cu toate celelalte țări, printre care și România - în scopul întăririi Pactului de la Varșovia... Divergențele cu românii asupra pactului au fost aplanate, existînd actualmente un teren de acord."

Sunt confirmate, credem, destul de clar, intențiile pe care Ponomarev le dăduse de înțeles, încă din 15 Iulie.

Tot Brejnev, cu aceeași ocazie, vorbind despre iugoslavi, spune că prin atitudinea lor slăbesc "internaționalismul pro-

REUNIUNEA COMITETULUI COORDONATOR AL UNIUNII ROMÂNILOR LIBERI

Am primit din partea URL un "Comunicat de presa" care rezumă reuniunea Comitetului Coordonator care a avut loc pe 13 octombrie 1984, la Paris și la care au participat dnii: Ion Rațiu, președinte, Dan Cernovodeanu, vice-președinte pentru Europa, dr. Ștefan Issărescu, vice-președinte pentru America, Doru Novacovici, secr. gen. și Mircea Constantinescu, membru în Comitetul Coordonator. Extragem următoarele.

Dl. Ion Rațiu "a arătat poziția fermă - pe linia adevăratelor interese românești - adoptată de URL cu prilejul diverselor evenimente petrecute în ultimele luni." Astfel Domnia-Sa amintește de declarația URL făcută cu ocazia vizitei la Bonn a vice-prim-ministrului comunist Gh. Oprea, cea prilejuită de Jocurile Olimpice de la Los Angeles, apoi cea a aniversării zilei de 23 August 1944, precum și telegrama adresată președintelui Reagan la data comemorării eliberării Varșoviei de către Aliți. De asemenea dl. Ion Rațiu mai menționează și faptul că suspendarea detenției părintelui Gheorghe Calciu-Dumitreasa se datorează, în bună măsură, și numeroaselor demersuri întreprinse de URL, alături de "Amnesty International", "Keston College" și Sindicatele muncitorești engleze.

Președintele URL a mai amintit și intervențiile Uniunii făcute pe lângă Jean Marie Le Pen, Brown Mulroney, prim-ministrul Canadei ș.a. ...

S-au intensificat legăturile cu marile agenții de presă și s-au amplificat cele cu posturile de radio: BBC a difuzat 4 emisiuni și 2 interviuri, Europa Liberă 7 emisiuni și 4 interviuri, Vocea Americii 11 emisiuni și 2 interviuri iar Deutsche Welle 3 interviuri.

"În raportul său, dl. Doru Novacovici, secretar general al URL, a arătat că toate angajamentele ce și le-a luat, menționate în procesele verbale ale reuniunilor anterioare ale Comitetului, au fost îndeplinite, trimițînd peste 300 de scrisori (conținînd unele texte cit și statutul URL) tuturor membrilor activi ai acestei organizații politice din 5 continente și 15 țări. Dintre acești membri, 150 au fost de acord ca organizația să poarte denumirea de "Uniunea Mondială a Românilor Liberi". S-au realizat contacte importante cu unii jurnaliști și cu presa străină în general, dar se vor obține rezultate mai importante în momentul cînd URL va putea alocă fonduri mai substanțiale în acest scop".

Dl. Dan Cernovodeanu "arată demersurile făcute pe lângă presa Exilului românesc și rezultatele foarte slabe în privința publicării de către periodicele Diasporei noastre a comunicatelor și altor materiale privind URL, trimise spre difuzare. Singura publicitate susținută făcută activităților URL s-a înregistrat doar în coloanele periodicelor "Presa Liberă Română" (condusă de dl. Rațiu) din Londra și

"Unirea" (condusă de vorbitor) din Paris. Cauzele acestei "conspirații a tăcerii" au fost analizate de dl. Cernovodeanu, arătînd ceea ce - conform opticii Domniei-Sale - a putut determina presa respectivă să adopte atitudinea de a trece sub tăcere întreaga activitate depusă de URL de la înființarea ei și pînă în prezent."

Dl. Ștefan Issărescu a declarat că secția americană a URL se va dezvolta simțitor dacă președintele Reagan va fi reales (ceea ce acum știm că s-a întîmplat) iar comitetul "Adevărul pentru România" își va coordona activitatea cu această secție.

"În raportul înregistrat pe casetă", dl. Radu Roșcanu a comunicat că a contactat o serie de persoane în Franța, SUA, Canada "ca urmare a declarațiilor sau a conferințelor ținute de dînsul în mai multe orașe din cele trei țări menționate. În Gabon, țara sa de reședință, dl. Roșcanu a sensibilizat diverse personalități din lumea diplomatică de la Liberville față de obiectivele și lupta dusă de URL. De asemenea, Domnia-sa a negociat posibilitatea ca Radio Africa I să transmită și emisiuni în limba română ale URL către țara subjugată.

Urmează raportul Dlui Mircea Constantinescu, membru în Comitetul Coordonator, care se axează pe greutățile întîmpinate de Domnia-Sa în activitatea ce a desfășurat în țara sa de reședință, RFG, în ultimele luni și în încercările ce a făcut în vederea organizării unei asociații filiale a URL pe teritoriul vest-german. În continuare, dl. Constantinescu amintește că a prezentat sugestii privitor atît la atitudinea ce URL urma să adopte față de participarea românească la Jocurile Olimpice de la Los Angeles, cit și la declarația dată de URL cu prilejul comemorării zilei de 23 August.

Primind mandat din partea dlui Radu Roșcanu, membru în Comitetul Coordonator al URL, împiedicat de a participa la ședința acestui comitet din motive de sănătate, dl. Constantinescu dă lectură scrisorii acestuia în care expeditorul ei deplorează absența unora din membrii URL din RFG, de la slujba comemorativă, ținută la biserica ortodoxă din Frankfurt, în ziua de 26 august 1984, în memoria victimelor regimului comunist din România. De asemenea, dl. Roșcanu mai întreabă de ce nu s-a intervenit mai eficace în problema participării RSR-ului la Olimpiadă?"

Cerînd cuvîntul, dl. Rațiu precizează că intervenția Domniei-Sale către forurile competente, în numele URL, a fost foarte cuprinzătoare. O declarație în acest sens a fost publicată în ziarul "International Herald Tribune", cit și în periodicele românești "Unirea" și "Presa Liberă Română".

Un ultim punct dicutat de membrii Comitetului Coordonator s-a referit la crearea unui organ de presă propriu al URL.

Rolul pe care URL, constituit în mai 1984, și-l atribuie în liberarea Părintelui Gheorghe Calciu-Dumitreasa ni se pare ne la locul său. Se știe că toate organizațiile românilor liberi din Europa și America au manifestat și intervenit ani de-a rîndul în favoarea preotului martir și că liberarea sa a fost determinată de intervențiile guvernelor Statelor Unite, Marii Britanii, Franței și Germaniei Federale și a altor țări sau instituții internaționale.

În ce privește Radio Liberville (Africa I), el se aude cu greu în afara hotarelor Gabonului, nu știm deci cum se va putea auzi în România vocea Uniunii Mondiale (UMRL).

Să ne cunoaștem lungul nasului.

letar", rămînd constant în cadrul tendințelor lor "revizioniste", pe cînd declarațiile "românilor" evoluează mai "realist", în sensul unei "unități de acțiune" cu celelalte partide "frățești".

Întreaga mistificare ce a putut înșela la vremea respectivă mulți naivi este astfel, în bună parte, dezvăluită.

Dinu ZAMFIRESCU

= PENULTIMA ORĂ =

Între congresul 13 și votarea planurilor pe 1985, au mai avut loc o plenară a CC-ului împreună cu Consiliul suprem al dezvoltării economice și sociale, precum și plenara Consiliului național al oamenilor muncii.

La plenară, Ceaușescu a spus: "Dacă am realiza folosirea numai a 70% din capacitatea centralelor electrice pe cărbune, am avea un plus de energie electrică". Cum însă electricitatea lipsește deși mai sînt și centralele hidroelectrice, înseamnă că centralele pe cărbune merg la jumătate de capacitate. Dacă ar fi fost bine concepute jumătate din centrale, am fi făcut economii și am fi avut și lumină.

La ambele plene a insistat însă asupra importanței autoconducerii, autoaprovizionării, autofinanțării. Împreună cu autocritica și autosatisfacția, sînt bazele regimului. Cu autofinanțarea sînt probleme: "Sînt județe care au ajuns pînă la aproape 80% cu autofinanțarea; dar sînt și județe care sînt în jur de 30-40%... Este necesar ca ...în cel mult doi ani toate județele să se autofinanțeze."

Ce este cu adevărat necesar este să se termine cu comunismul. Atunci oamenii vor găsi mijloacele să-și îmbunătățească viața, statul nemai absorbind de la un an la altul

mai mult decît ceea ce produce.

*

Sesiunea Comisiei româno-americeane s-a încheiat la Washington. Delegația RSR a fost primită de vice-președintele Bush și s-a declarat foarte satisfăcută de îmbunătățirea climatului. Deși schimburile comerciale nu vor atinge obiectivul de 2 miliarde de dolari, fixat de Ceaușescu, se speră ca cel puțin cifra de 1,5 miliarde dolari să fie atinsă în 1985.

*

Nicolai A. Shchokolov, fostul ministru de interne sovietic, despre care se spune că s-a sinucis ca să scape de ancheta pentru corupție, își începuse cariera ca protejat al lui Brejnev, în RS Moldovenească. A fost înmormîntat la Moscova pe 13 dec., sub controlul KGB-ului.

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ, DIN PARIS.

Luni, 24 decembrie, de la orele 11 la 12 se va săvîrși Sf. Liturghie a Sf. Ierarh Vasile cel Mare. La orele 18, în aceeași zi, slujba Litiilor.

Marti, 25 decembrie - Craciunul - de la orele 10 la 11 Utrenia, urmată de Sf. Liturghie. La sfîrșitul slujbei, Corul va executa un program de Colinde.

Miercuri, 26 decembrie, de la orele 11 la 12 slujba Sf. Liturghii.

Joi, 27 decembrie, pomenirea Sf. Ștefan, de la orele 11 la 12 Sf. Liturghie.

Luni, 31 decembrie, la orele 18 Vecernia Mare, urmată de citirea Litiilor.

Marti, 1 ianuarie 1985, de la orele 10 la 11 Utrenia urmată de Sf. Liturghie. Rugăciune pentru cei morți în 1984. La sfîrșit Te Deum de cerere pentru anul 1985.

Simbătă, 5 ianuarie, Ajunul Bobotezei, de la orele 11 la 12 Sf. Liturghie, urmată de Sfîntirea apei.

Duminică, 6 ianuarie, Botezul Domnului, de la orele 10 la 11 Utrenia și de la 11 la 12 Sf. Liturghie cu împărțire de Aghiazmă.

Luni, 7 ianuarie, pomenirea Sf. Ioan Botezătorul, de la orele 11 la 12 Sf. Liturghie.

De la 5 ianuarie 1985 și în toată luna ianuarie, preoții merg pentru botezul caselor și a bolnavilor. Tel. 354 67 47

Începînd cu 1985, Catehismul pentru cei tineri se va ține în fiecare primă și a treia duminică din lună, la orele 10, în salonul de jos al Bisericii.

CRĂCIUN ROMÂNESC

organizat de Centrul Român de Cercetări, pe 22 decembrie la orele 17, la Casa Românească 15, rue de Flandre et.4 (Metro: Stalingrad). În aceeași zi, la orele 15, prelegerea despre Hinduism a prof. C. Poghir.

ASOCIAȚIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DIN NORD-VESTUL GERMANIEI

Sf. Sa preotul Mircea Domitriu va oficia Sf. Liturghie marți, 25 decembrie, în Biserica Ursulinelor din Koln (Machabaerstr. 41). După Sf. Slujbă, într-o sală din aceeași clădire. Cei ce doresc să participe la AGAPA sînt rugați să-și anunțe prezența din timp. Dorim să oferim daruri copiilor și vă rugăm să ne comunicați din timp numele copiilor cu care veți participa. În jurul bradului vom cînta colinde și vom depăna amintiri.

După 5 ianuarie, Sf. Sa Mircea Domitriu va trece cu botezul pe la casele creștinilor. Cei care doresc să fie vizitați sînt rugați să se anunțe din timp.

Reamintim că legile germane recompensează cu scutiri de impozite pe cei care fac donații asociațiilor de interes obștesc, cum este asociația noastră. Cotizațiile și donațiile pot fi achitate în contul Asociației: Postscheckamt Koln BLZ 370 100 50 Konto 5630-505 Stadtparkasse Koln BLZ 370 501 98 Konto 556 25-25

NUMARUL URMATOR DIN LUPTA VA APARE PE 22 IANUARIE 1985

NATURALIZARI

«Journal Officiel» din 7 decembrie 1984 publică numele următoarelor persoane născute în România care au obținut naturalizarea franceză: Marinescu Petre, născut la Ploiești, Marinescu Ecaterina Ștefania (n. Diaconu), născută la București, care se vor numi de acum Marinoux; Ștefănescu Nicolae, născut la București, Ștefănescu Marilena (n. Uta), născută la Craiova, Ștefănescu Dan Gabriel, Ștefănescu Doina Irina, Ștefănescu Nicolae Victor Florian, Ștefănescu Radu Mihai Alexandru, toți născuți la București.

DECESE

Avocat Dragoș Holca; Nicolae Pereanu; Pavel Kluge; Maria Mișoșescu (n. Blazius); ing. Nicolae Dobrescu; Ștefania Iordan; Nicoară Georgeta Mierlăcioiu; Gh. Mihăilă; Elena Fianu; Preot Ctin Dumitrescu; Viorica Dumitru; Ion Nicolae Chiru; ing. Sever Gheorghiu; Vasile Drăgușanu; Emilia Lovin; Theodor Iamandi; Florica Toma; ing. Radu Ion Târnița; col. (r) Păsat Dumitru; Dragomir Gheorghe; Laurențiu Catană; Dida Constantin (n. Bratu); Magdalena Zdrengu; Fevronia Pantelimonescu; Iulia Ioniță; Gh. Velicu; dr. în fil. Anderi Bunescu; Ctin Teodora; Victoria Bădescu; Maria Nacu; Olivia Ciurea; Stoian Athena; Dumitru Acasandrei; Dimitrie Hacman; Stancu Lazăr; Radu Iliescu; Marie Nueleanu; Adriana Munteanu; scriitoarea Valeria Boiculescu; preot Mihai Ionescu; Vasile Munteanu; Elvira Gaisinschi; av. Romulus Bănărescu; Sregiu Ciugureanu; Nicolae Tănăsescu; Aneta Rubely; Costel Oancea; prof. Iuliu Ilea; Rădulescu Georgeta; Moraru Traian; Alexandru Fotescu; Mateescu Ctin; Savu Calotescu; Ionel Tundrea; Eleonora Zavihovschi; Ornella Crăciun; compozitorul Petre Popescu; Eugenia Nanu; Mihai Suder; ing. Traian Abrudan; actorul Sorin Balaban; Elena Ciurel; Sandu Nuham; ing. Ion Stănculescu; Iozeffina Lupașcu; ing. Ilie Sonescu; Garabet Diratian; Mihăiță Dulea; ing. Tudorel Ionescu; Otilia Brenner; Constanța Mucher; Elena-lucia Dumitrescu; Maria Drăgan; Ioan Kindler; Ștefan Chiganoschi; Sanda Cristescu; Ștefan Voitec; Nicolae Pascale; Elena Grama; Vesi Bujoreanu; Letcia Ilarie; Jeana Iuliu; Virgil Brașoveanu; dr. Enacovici Virgiliu; Ion Dănălahe; Ecaterina Onofrievici; Maria Ghenoiu; ing. Mihai Oprean; Dumitru Luculescu; dr. Dumitru Mardare; Alin Năstase; Mihai Săceanu; Alex. Folescu; Raymond Herșcovici; Sanda Victoria Rădulescu; Bayer Rozalia; ing. Rusu Mircea; Dumitru Roșca; Florica Tircoveanu; Maria Diaconescu; Vasile Paltzer; prof. Ctin Patrichi; Enoe Aurelian; prof. Xida Sofia; ing. Alex. Russu; prof. Șt. Musta; Sarkis Benlian; Neonila Balcu; preot Marin Nicolae; preot Nicolae Ichim; Antonina Rosetti-Bălănescu; presbitera Filofteia Comandașu; ing. Cațavei Ion; Varban Gheorghe; Maria Gîrleşteanu.

le combat

Directeur : Mihai Korné

21/12/1984

NUMÉRO 29

TARIF D'ABONNEMENT ANNUEL

En Francs Français :

FRANCE
EUROPE

FRF 200
FRF 250

En d'autres monnaies, le tarif est majoré des frais bancaires d'encaissement comme suit :
DEM 100 - CHF 90 - GBP 25

Par avion :

AFRIQUE
AMÉRIQUE DU NORD
ISRAËL
AMÉRIQUE DU SUD
AUSTRALIE

FRF 300
FRF 300
FRF 300
FRF 350
FRF 350

USD 45 ou équivalent
USD 45 ou CAD 53
SHEKEL 2560
USD 51 ou équivalent
DOLLAR AUSTRALIEN 60

125, Bureaux de la Colline - 92213 St-Cloud - France
Téléphone : (33-1) 602.29.29 - Téléc 270152F
Commission Paritaire N° 65481 - C.C.P. : 11 341 71 A Paris

RENCONTRES DEMOCRATIQUES YUGOSLAVES

5ème réunion - Londres, 29 et 30 septembre 1984

RESOLUTION concernant la situation intérieure en Yougoslavie

Quatre ans après la mort de Tito, le régime communiste en Yougoslavie doit faire face à la plus grave crise de son histoire. Cette crise n'est pas seulement économique et politique, elle englobe le système tout entier. Elle remet en question les fondements mêmes de la philosophie socio-politique yougoslave, mettant à nu le fédéralisme, de l'autogestion et de la politique de non-alignement. La crise économique, caractérisée par la stagnation de la production, par une inflation galopante et un chômage extérieur énorme, ainsi que par un développement continu du chômage, qui ont entraîné un appauvrissement des masses populaires, en premier lieu de la classe ouvrière, a conduit le pays dans une impasse. Les démocraties des républiques de la Fédération mutuellement opposées, ne sont plus en mesure de s'entendre sur la voie qui ferait sortir le pays de la crise dans laquelle il se débat. La situation internationale de la Yougoslavie ne cesse de se dégrader. L'heure est venue où il est évident à tout le monde qu'on ne peut plus suivre les chemins battus, tandis que les couches populaires manifestent de plus en plus ouvertement leur mécontentement et font savoir qu'elles ne supportent plus d'être gouvernées comme par le passé. Il est donc naturel qu'un tel cours des événements ne fait qu'envenimer les rapports existant entre la «nouvelle classe» et les

peuples qu'elle opprime politiquement et exploite économiquement. Les ouvriers font la grève exigeant qu'on arrête la chute de leur niveau de vie et qu'on réhabilite leurs droits autogestionnaires. De leur côté, les intellectuels, les professions libérales et la jeunesse universitaire ont entrepris le combat pour la réalisation des libertés démocratiques et pour le respect des droits fondamentaux de l'homme suivant l'engagement solennellement pris par le gouvernement yougoslave en souscrivant l'Acte Final de la Conférence européenne de sécurité et de coopération à Helsinki. C'est ainsi que prend forme, dans le pays et parmi tous les peuples de la Yougoslavie, un large mouvement démocratique.

Toutefois, l'histoire enseigne et les événements en Yougoslavie le démontrent, que la tyrannie, en dépit de ses échecs, ayant perdu sa légitimité historique, n'abandonne pas le pouvoir de son propre gré. Au lieu d'ouvrir un large dialogue démocratique, d'encourager les forces populaires démocratiques à chercher les issues à la crise et d'élargir progressivement la responsabilité politique et la participation du peuple au pouvoir, la nouvelle classe renforce la dictature et l'oppression. L'emprisonnement d'un groupe de Musulmans en Bosnie, la persécution des nationalistes croates, serbes et albanais, l'arrestation des intellectuels et des opposants démocrates à Belgrade, le procès du professeur Seselj à Saraje-

vo et l'assassinat de l'ouvrier Radomir Rado-
vic à Belgrade montrent à l'évidence la détermination du régime de se maintenir au pouvoir à tout prix et par la force.

Les forces démocratiques de tous les peuples yougoslaves ne se laissent plus intimider par la politique d'oppression du régime. La résistance et les protestations contre les persécutions s'étendent dans le pays tout entier et parmi tous les peuples de la fédération.

De plus, la coopération de toutes les forces démocratiques dans les différents peuples yougoslaves, qui paraissait hier encore lointaine et difficile à réaliser, prend corps et devient de plus en plus effective. Le Professeur Seselj et les intellectuels de Belgrade font appel en faveur des Musulmans persécutés, tandis que les intellectuels slovènes et les détenus croates dans la prison de Leposlava manifestent leur solidarité avec les intellectuels et étudiants serbes emprisonnés. Des centaines d'intellectuels et de jeunes à Belgrade, à Zagreb, à Sarajevo, à Ljubljana et à Novi Sad signent des pétitions en faveur des persécutés.

Cette solidarité de lutte du mouvement de la résistance démocratique de tous les peuples yougoslaves a eu un large écho dans la presse et l'opinion publique en Occident qui a puissamment renforcé les positions des forces démocratiques dans leur combat contre l'exploitation, les manipulations politiques et

(suite p. 11)

APPEL AUX EUROPEENS LIBRES : NE OUBLIEZ PAS CEUX DE L'EST !

Publié par «Les Dernières Nouvelles» le 10.12.84.

L'année dernière, nous étions au Sénat ; au Palais-Bourbon. Aujourd'hui, nous sommes à Strasbourg, aux portes du Parlement européen, auquel nous nous adressons comme à la conscience de l'Europe libre».

Les Européens du Centre et de l'Est, l'Allemagne de l'Est, Arménie, Bulgarie, Géorgie, Hongrie, Lettonie, Lituanie, Pologne, Roumanie, Russie, Tchécoslovaquie, Ukraine et Yougoslavie), avec le «Groupe de Paris» et «l'Internationale de la Résistance», qui regroupe de nombreux dissidents en exil, ont tenu hier une séance solennelle, une fois encore, essayer de briser le silence qui entoure nos frères dans leur combat pour la liberté, la justice et la démocratie.

Europe ? C'est surtout l'économique qui se trouve devant de la scène. Cette journée consacrée aux droits de l'homme a fourni l'occasion de dire : c'est d'abord un ensemble de principes, une certaine idée de l'homme. Les peuples se sentent européens. Ils espèrent retrouver leur identité, reconquérir leur liberté, le droit de disposer d'eux-mêmes, de décider du destin de leur pays.

Les Européens pour la plupart, les participants venus d'un peu partout en

France et d'au-delà des frontières. Ils trouveront en Jacques Mallet, membre du Parlement Européen, un interlocuteur sur la même longueur d'onde qui traça trois lignes d'action possibles et nécessaires : contribuer à l'Union politique de l'Europe, ne pas se résigner à la division est-ouest actuelle, mener une politique d'information.

Décidés à agir en vue d'une unification libre de l'Europe basée sur des institutions démocratiques et pluralistes, le Groupe de Paris et l'Internationale de la Résistance suggèrent notamment la création d'une radio-télévision européenne «où les Européens parleraient aux Européens privés d'une information pluraliste et ayant une connaissance fragmentaire des droits sociaux communément admis». Ils entendent aussi proposer «que le passeport et le droit de vote pour le Parlement Européen soient accordés aux Européens résidant dans la C.E.E. dès lors que ces derniers ont renoncé aux passeports des Etats totalitaires».

Cela pourrait se discuter au printemps, au cours d'un débat sur la politique européenne vis-à-vis de l'Europe centrale et orientale.

Ce refus d'accepter la division de l'Europe se réfère aussi à des sources spirituelles communes et anciennes dont on eut dans la matinée le témoignage, comme en une bouffée d'encens, dans la petite église ukrainienne de Sainte-Sophie, au flanc de l'église de la Sainte-Trinité, à Strasbourg-Esplanade : une messe catholique-ukrainienne, avec assistance

de clercs latins et orthodoxes devenue «messe oecuménique», avait déployé sa belle liturgie, portée pendant plus de cent minutes par la chorale mosellane d'Algrange.

Le lendemain, les organisateurs ont constitué une délégation composée de personnes originaires de différentes nations de l'Europe du Centre et de l'Est (URSS), et se sont rendues en compagnie de M. Jacques Mallet auprès du Président du Parlement Européen. Lors de la discussion, des précisions ont été données au président Pierre Pflimlin, en vue du débat de politique étrangère prévu par le Parlement.

Dans les jours qui ont suivi, une délégation restreinte du Groupe de Paris a pris contact avec des parlementaires des différents groupes démocratiques du Parlement Européen, pour leur demander leur appui afin que la motion destinée aux Européens du Centre et de l'Est (URSS) soit soutenue par une majorité de tous les groupes démocratiques et qu'elle ne donne pas lieu à des débats partisans.

Le Groupe de Paris estime en effet que le Parlement Européen, dont les pouvoirs politiques sont limités pour le moment, représente une conscience collective Européenne dont l'écho peut être capital afin de promouvoir une évolution paisible vers la liberté, la justice et le bien-être dans le cadre de la démocratie pluraliste, en Europe du Centre et de l'Est (URSS).

LE ROLE DE LA DESINFORMATION DANS LE MONDE MODERNE
Les travaux du colloque organisé par l'Internationale de la Résistance avec la participation de l'Institut Européen de sécurité se sont déroulés à Paris les 5 et 6 décembre 1984

Ouvrant la conférence, V. Maximov a passé la parole au président d'honneur Roger Wybot, qui a analysé les fonctions de la désinformation et cité des précédents historiques.

V. Volkoff a analysé l'usage de la désinformation comme instrument de guerre. La désinformation, dans un sens étroit, recourt aux mass-médias, mais dans un sens plus large, la cible se conçoit comme complice sous réserve d'observer trois lois d'action : 1. la désinformation ne joue qu'à partir d'un volume critique ; 2. elle ne peut s'exercer qu'à contre-courant ; 3. elle nécessite beaucoup de temps. Les modifications voulues du comportement font constamment appel aux formules logomachiques.

Roy Godson aborde les techniques actives de l'URSS dans le mouvement syndical international. L'avantage de ne pas distinguer la guerre et la paix en politique permet au gouvernement soviétique d'investir des moyens immenses dans trois domaines justifiables idéologiquement : tout d'abord un appareil d'Etat muni du personnel et de tout l'argent nécessaires et s'appuyant sur les organisations internationales soutenues par l'appareil communiste, ensuite un programme international de formation de syndicalistes ; enfin plusieurs milliers de délégations maintenant les contacts avec les pays. Cet effort toutefois n'a pas empêché jusqu'à présent un déclin de l'influence soviétique sur le mouvement syndical.

M. Zdzislaw Rurarz brosse le tableau de la désinformation dans le domaine économique. Des absurdités flagrantes, rappelle-t-il, ne sont pas prises en compte dans les milieux économiques occidentaux concernant les statistiques des pays socialistes. Cette désinformation, non contente d'influer sur les pays en développement répond à une très importante raison politique : masquer l'insolvabilité des pays de l'Est. Rendant impossible l'évaluation des réserves, elle pousse les occidentaux à continuer de fournir des prêts et à devenir ainsi l'otage d'eux-mêmes.

Lors du débat qui a suivi, il a été évoqué le rôle des technologies nouvelles (informatique), la jeunesse en tant que cible privilégiée pour la désinformation économique et la continuation du commerce international, l'influence des organisations pro-communistes auprès des instances mondiales, la désinformation dans les livres scolaires, les moyens par lesquels l'emploi de la désinformation pourrait être mis à jour devant l'opinion publique des démocraties.

La seconde partie a abordé des cas précis de désinformation. Claire Sterling, à l'occasion de l'enquête sur la tentative d'assassinat du Pape, a montré comment les menées des autorités bulgares en vue de falsifier des documents et de suborner des témoins ont pu trouver un relai inattendu dans une grande revue italienne. Elle a décrit les efforts du KGB pour adresser aux médias américaines, sur cet attentat, des thèses opposées à celles qu'elle a mises en évidence.

Arnaud de Borchgrave a développé l'état d'esprit qui sous-tend une certaine conception « radicale » extrêmement courante dans

les milieux d'information américains, selon laquelle des ennemis sont assimilés à des innocents et le mal que font les Soviétiques est mis en balance avec les actions des Américains eux-mêmes.

Gérhard Löwenthal a relevé la différence entre opinion publique et opinion publiée dans une analyse de la désinformation menée par les médias en RFA.

L'abbé Lebec a abordé le problème de la manipulation des conférences épiscopales au sujet de la dissuasion nucléaire, l'insuffisance des moyens pouvant être mis en oeuvre par le Saint-Siège et la confusion entre la morale personnelle (qui permet à l'extrême de devenir un martyr) et la morale publique qui exige la défense et la résistance.

A la troisième session, le président d'honneur, Lord Chalfont a souligné que la menace d'une réalisation des objectifs soviétiques venait moins d'une attaque armée que d'un emploi systématique de leviers d'influence : pacifisme, terrorisme, destabilisation économique.

Robert Conquest rappelant les jugements de Soljenitsyne et de Posternak sur le « nihilisme moral » du régime soviétique, a exposé que ce système, dès l'époque de Lénine n'a jamais considéré aucune limitation théorique à la manipulation des opinions aussi bien à l'intérieur qu'envers les démocraties. L'emploi quotidien de mensonge par ce régime trouve des exemples frappants dans la Grande Encyclopédie Soviétique où filtre une image totalement fictive de la société du socialisme réel.

Michel Heller remarque que, dès 1921, Lénine avait défini la stratégie soviétique en matière de désinformation : « il faut considérer les couches soit-disant civilisées des démocraties occidentales comme sourdes et muettes ».

M. Voslensky a montré que toutes les utopies initiales du marxisme ont abouti à leurs contraires dans le régime soviétique. La désinformation, pilier de ce régime, ne saurait se maintenir par l'action des seuls bureaucraties, malgré les efforts gigantesques qui sont investis. Il lui faut l'attitude de beaucoup de gens qui, en Occident, sont prêts à accepter le mensonge. Il y a souhait d'être désinformé à l'Ouest.

Lucio Lami a voyagé depuis plusieurs années dans les zones de tension entre les deux blocs. C'est là que la désinformation est la plus importante (rapatriement forcé de réfugiés depuis la Thaïlande, silence sur la guerre chimique...) et pose le problème de la responsabilité de l'Occident dans la désinformation.

Lors des débats, on note plusieurs interventions remarquables : celle du Général Delaunay, qui suggère qu'une stratégie d'action doit être mise en place face à la peur et à la mauvaise conscience utilisées comme moyens par l'Union Soviétique ; celle d'un représentant de Solidarnosc, qui a décrit un exemple d'auto-désinformation dans un grand quotidien français réputé de droite ; celle enfin d'Yves Montand, qui a posé la question cruciale : que peut-on faire de positif mainte-

nant ? Lord Chalfont a répondu que la description de la désinformation commençait à produire des effets et devait être encouragée.

A la quatrième session, M. Miranda, juriste nicaraguayen a dépeint deux sources de désinformation concernant son pays : Les élections qui se sont déroulées dans des conditions qui détruisaient tout caractère démocratique (censure de la presse et de l'église, nationalisation de radios privées, surveillance des bureaux de vote par des « comités de défense », interdiction de vote signifiée à des opposants ; et le sort des indiens Miskitos qui subissent un calvaire permanent : massacres, déportation, marche forcée vers le Sud.

Juan Vives a souligné le rôle primordial de la désinformation à Cuba. Beaucoup de journalistes et d'hommes politiques occidentaux se sont laissé prendre au piège du romantisme révolutionnaire, refusant de constater la vérité dans les affaires des missiles soviétiques (1962) ou des mercenaires cubains en Angola.

F. Akbar a donné des exemples concernant l'Afghanistan : mensonges sur l'état de l'enseignement avant et après l'invasion, censure ou trucages des visites des lieux de détention, affirmation que l'invasion était réclamée depuis Kaboul alors que Babrak Karmal faisait son discours de Tachkent, description de progrès économiques au moment où une grève d'anéantissement détruit toutes les structures de production ; annonce de meetings là où les Soviétiques sont mis en échec ; diffusion de fausses informations sur de décès de résistants connus ; proclamation du retour de réfugiés alors que 50.000 personnes fuient chaque mois le pays ; l'assimilation des journalistes à des espions.

On compte déjà 5 millions de réfugiés et 1 million de tués (dont trente mille soldats soviétiques) dans cette guerre d'extermination qu'accompagne l'effort de désinformation caché derrière le terme de « nouvel ordre » de l'information.

Roland Jacquard a noté que la désinformation est un véhicule de la stratégie du contournement destiné à vaincre sans guerre et qui s'appuie notamment sur l'espionnage, les terrorismes, la manipulation des mouvements de grève, l'exacerbation de mouvements intégristes ou étudiants... Il en ressort que les organes de désinformation soviétiques ont atteint une haute technicité et une indiscutable capacité de planification.

Constantin Melnik a posé deux questions : pourquoi un tel succès dans l'exploitation partielle des thèmes de la paix et de l'amitié entre les peuples et pourquoi une telle acceptation de la description fallacieuse de certains « mouvements de libération » ?

Les débats ont mis en évidence deux types d'adversaires : une force brutale et qui, malgré son caractère borné, sait agir sur l'esprit, et un ensemble de citoyens qui ont été conduits à juger leurs propres fautes réelles ou imaginaires selon les critères de l'idéologie soviétique.

(suite de la p.1)

la tyrannie de la nouvelle classe et pour une pleine affirmation des libertés démocratiques. Les chances de la démocratie en Yougoslavie s'en trouvent renforcées. Les participants des Rencontres démocratiques, rassemblés à leur

cinquième réunion à Londres, affirmant leur solidarité avec le combat de l'opposition démocratique dans le pays, s'élèvent avec force contre les récentes arrestations arbitraires des militants pour les droits de l'homme et contre

la persécution des opposants démocratiques en Yougoslavie. Ils font appel à tous les démocrates dans le pays et dans l'émigration pour unir leurs efforts dans la lutte pour la liberté et la démocratie en Yougoslavie.